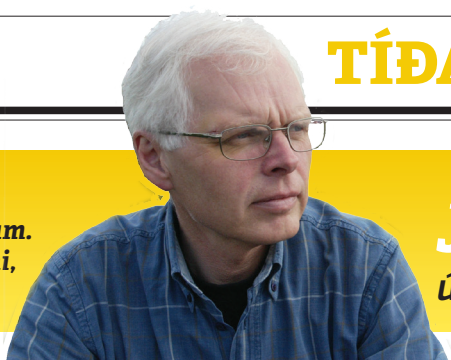

Tíðargreinin verður skrivað av skiftandi fólki, sum ikki dagliga eru knýtt at blaðnum. Evnini eru ymisk, men viðgera øll okkurt evni, sum er viðkomandi fyri tíðina júst nú.

Jóhann Mortensen
útlarpsmaður

Skynsemi kundi avmarkað tvær náttúruoyðingar

Um náttúruoyðingina á Sundi og reingingar í Tórshavnar býráð 13

Ahugin hjá kommunum við Skálafjørðin at fáa alt tunnilsgrótið varð umrøddur á fundi á Vaglinum fyrst í juni. Tá segði borgarstjórin seg ikki kenna “ákkurat hesa detaljuna”. Men síðst í juni visti borgarstjórin onki um áhugan á Skálafjørðinum. Reinging – gloymskni?

Í Glyvurshaganum bora teir og spreingja. Stórar gravimaskinur fylla stórar gular dumparar. Og grótbátar flyta grót niðan í fjørðin. Grótið verður slept á botn uttan fyri Skansaboðarnar. Tað gongur við ferð. J. & K. duga væl. Nógv verður skotið í Glyvurshaganum. Inntrivið í náttúruna er stórt.

Eina aðrastaðni í Suðurstreymoy bora og spreingja menn eitt hol inn á Strendur. Náttúrusárið á Hvítanesi er greifligt. Men tað var bara fyrsta náttúruinntrivið í sambandi við Eysturoyartunnilin.

Úr holinum – sum tað abstrakta hugtakið, “tíðin krevur tað”, er eitt dømi um – skulu 500.000 rúm-metrar av gróti koyrast. Grótið verður koyrt inn í fjørðin á Sundi. Hetta er annað náttúruinntrivið í sambandinum við tann heilaga tunnilin. Meirilutin í Tórshavnar býráð samtykti ætlanina 2. mars í ár. Hóast fólk við fjørðin harðliga mótmælti ætlanini. Og býráðið hevur gjørt ein sáttmála við trøllið, sum kallast Tunnilsfelagið, um at taka ímóti grótinum. Og eftir 27. apríl-sáttmálanum hjá borgarstjóranum skal tað brúkast til eina náttúruoyðing á Sundi. Ta størstu í hesi öldini.

Taka vit saman um:

- Vit gera eitt stórt náttúruinntriv í Glyvurshaganum fyri at fáa grót til Skansabryggjuna. Náttúruoyðing 1.
- Úr Tangafirði – og síðani av Hvítanesi – skulu einir 60.000 bil-lastir koyra grót inn á Sund. Hetta fyri at fremja eina aðra náttúruoyðing. Náttúruoyðing 2.

Í staðin fyri at fremja ta hálov-aðu grótfyllingina inni á Sundi við tunnilsgróti, kundi grótið verið brúkt til Skansabryggjuna. Hetta hevði verið tann mest skynsama loysnin, um málið verður skoðað yvirskipað.

Vit høvdu avmarkað náttúru-

»Í Glyvurshaganum bora teir og spreingja. Stórar gravimaskinur fylla stórar gular dumparar. Og grótbátar flyta grót niðan í fjørðin. Eina aðrastaðni í Suðurstreymoy bora og spreingja menn eitt hol inn á Strendur. Tað var bara fyrsta náttúruinntrivið í sambandi við Eysturoyartunnilin«

oyðingina í Glyvurshaganum, og vit høvdu sloppið undan náttúruoyðingini, á Sundi.

Vit høvdu spart spart pening og náttúru. Tað hevði verið náttúru- og umhvørvispolitikkur, sum var framkomin og sum var ein heildarloysn.

Land og kommuna fremja nú í verki føroyskan politikk, tá hann er bestur. Sum so ofta áður: Arbeiðið er ikki nóg væl lagt til rættis. Og tað er slettis ikki samskipað.

Kann ikki brúkast – kann brúkast

Kaldbaksnevndin og á-hugabólkurin vóru á fundi við býráðslimir og embætisfólk í Tórshavnar kommunu 6. juni. Tá reisti Karstin Vang, í á-hugabólkinum, henda spurningin. Havnameistarin svaraði, at grót-

ið kundi ikki brúkast. Tað kundi heldur ikki siglast av Hvítanesi – úr Ryssugili – til Havnar. Hólmaleiðin forðaði. Bara forðingar. Eingir møguleikar. Ongin onnur loysn.

Í somu viku fekk eg greitt at vita frá serkunnleika innan hetta arbeiðið, at grótið kundi væl brúkast. Og í síðstu viku nevndi ein verkfrøðingur, at tunnilsgrótið kundi saktans brúkast sum ífylla í Skansabryggjuna. Tað var líkaso frægt sum grótið úr Glyvurshaganum.

Hetta sera ódámliga málið um tunnilsgrótið hevur avdúkað nógv viðurskifti, sum ikki søma seg einum framkomnum samfelagi, eini høvuðsstaðarkommunu og einum fólkaraði:

Vánalig og vantandi ráðgeving, vantandi hoyringar, reingingar,

rangsnúgvingar, lygnir, fólaræðið er sett til viks o.s.fr. Og so eru bygdinarnar við Kaldbaksfjørð vanvirdar og eyðmýktar.

Mann hoyrir tað, mann vil hoyra Eitt tað mest margháltliga dømi um reinging í hesum máli hoyrdu vit av Gotlandi, tá borgarstjórin og varaborgarstjórin vóru til oyggjaleikir. Tá segði borgarstjórin í útvarps-samrøðu, at hon visti onki um áhugan fyri grótinum í teimum trimum kommunum við Skálafjørðin. Borgarstjórin nærum illneitaðist, tí borgarstjórin í Runavík dittaði sær at koma fram við hesum tá.

– Hvussu ber tað til, at øll við áhuga fyri grótmálinum vistu tað, men ikki borgarstjórin í høvuðsstaðnum? Hava fólk í fyrisingini

ikki upplýst borgarstjóran um tað? Er tað ikki ein skylda?

Á fundinum á Vaglinum 6. juni nevndi Sámal Petersen, í á-hugabólkinum, júst hetta. Hann segði seg vita frá álitandi keldum á Skálafjørðinum, at “í fyrstani fekk Tunnilsfelagið at vita frá Tórshavnar kommunu, at kommunan var ikki áhugað í grótinum. Tí fór Tunnilsfelagið í samráðingar við Runavíkar kommunu um at fáa alt grótið til Runavíkar. Men knappliga visti Tórshavnar kommuna áhuga”.

“Tí kundi eg hugsa mær at spurt: Hvar er ætlanin hjá tykkum. Tá tit fyrst siga, at tit ikki vilja hava grótið, men so vilja hava grótið allíkavæl. Eg haldi, at tað er so óseriøst”, legði Sámal aftrat.

Forhandlingar og taktikkur

Borgarstjórin: “Ja, takk fyri. Eg kenni ikki ákkurat hasa detaljuna. Men Jónsvein kann kanska greiða frá?”

Havnameistarin: “Eg haldi nettup hatta var ein spurningur um forhandlingar við Tunnilsfelagið, har tað varð spælt út við einum rættliga høgum prisi, og kommunan segði, at vit ikki eru áhugað at keypa fyri tann prisin, og so kom prísurin niður. So tað er eisini ein spurningur um ... eitt sindur av taktikki uppi í einari forhandling um, hvussu ið man kom fram til grótið ella ikki.”

Hoyrði borgarstjórin ikki spurningin hjá Sámali Petersen og svarið hjá havnameistarinum?

Um borgarstjórin hoyrði spurning og svar, er spurningurin, um borgarstjórin segði satt í útvarps-samrøðuni av Gotlandi. Tá segði borgarstjórin – eftir at borgarstjórin í Runavík í sama innslagið hevði greitt frá áhuganum fyri grótinum á Skálafjørðinum – at borgarstjórin kendi einki til áhugan fyri grótinum á Skálafjørðinum.

Vit kunnu ikki júst siga, at býráðslimir í Havn hoyra tað, vit í Kaldbak siga. Men endurgivnu orðini við skráskrift vórðu so søgd í Ingálvshøll á Vaglinum tann 6. juni!